

Mål T-73/98

Société chimique Prayon-Rupel SA mot Europeiska gemenskapernas kommission

”Statligt stöd — Underlåtenhet att inleda förfarandet enligt artikel 93.2 i EG-fördraget (nu artikel 88.2 EG) — Allvarliga svårigheter”

Förstainstansrättens dom (femte avdelningen i utökad sammansättning) av den 15 mars 2001 II - 871

Sammanfattning av domen

1. *Statligt stöd — Stödprojekt — Kommissionens undersökning — Inledande förfarande och kontradiktoriskt förfarande — Ett stöds förenlighet med den gemensamma marknaden — Bedömningssvårigheter — Kommissionens skyldighet att inleda ett kontradiktoriskt förfarande — Begrepp — Allvarliga svårigheter — Objektiv karaktär (EG-fördraget, artikel 93.2 och 93.3 (nu artikel 88.2 och 88.3 EG))*

2. *Statligt stöd — Förbud — Undantag — Stöd som omfattas av undantaget i artikel 92.3 c i fördraget (nu artikel 87.3 c EG i ändrad lydelse) — Bedömning av omstruktureringsplanens förmåga att inom rimlig tid återställa företagets långsiktiga lönsamhet (EG-fördraget, artikel 92.3 c (nu artikel 87.3 c EG i ändrad lydelse))*
3. *Statligt stöd — Stödprojekt — Kommissionens undersökning — Inledande förfarande och kontradiktoriskt förfarande — Ett stöds förenlighet med den gemensamma marknaden — Bedömningssvårigheter — Kommissionens skyldighet att inleda ett kontradiktoriskt förfarande — Undersökning av åtgärder som tar avsevärt mycket längre tid än vad som är normalt för en inledande undersökning — Begäran om att den anmälade medlemsstaten skall lämna ytterligare upplysningar — Indicier på allvarliga svårigheter (EG-fördraget, artikel 93.2 och 93.3 (nu artikel 88.2 och 88.3 EG))*

1. Förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget (nu artikel 88.2 EG) är oundgängligt då kommissionen har allvarliga svårigheter att bedöma om ett stöd är förenligt med den gemensamma marknaden. Kommissionen kan följaktligen endast begränsa sig till den inledande fasen enligt artikel 93.3 i fördraget och godkänna en anmäld stödåtgärd om kommissionen efter en första bedömning är övertygad om att den planerade åtgärden inte kan betecknas som stöd i den mening som avses i artikel 92.1 i fördraget (nu artikel 87.1 EG i ändrad lydelse) eller att åtgärden är förenlig med den gemensamma marknaden, även om den utgör stöd. Om däremot denna första granskning leder kommissionen till den motsatta slutsatsen, eller inte gör det möjligt för kommissionen att övervinna alla svårigheter som är förknippade med bedömningen av åtgärden i fråga, är kommissionen skyldig att inhämta alla erforderliga yttranden och i detta syfte inleda förfarandet enligt artikel 93.2 i fördraget. Det åligger kommissionen att på grundval av de faktiska och rättsliga omständig-

heterna i ärendet avgöra om de svårigheter som har förekommit under granskningen av stödåtgärdens förenlighet kräver att ett sådant förfarande inleds.

Denna bedömning skall uppfylla tre krav. För det första begränsas kommissionens behörighet, att avgöra huruvida ett stöd är förenligt med den gemensamma marknaden, i slutet av det inledande förfarandet av artikel 93 i fördraget, till att endast avse åtgärder som inte ger upphov till allvarliga svårigheter, vilket medför att detta villkor är tvingande. Kommissionen kan sålunda inte vägra att inleda det formella förfarandet genom att åberopa andra omständigheter, såsom andra berörda parter intressen, processökonomiska överväganden eller något annat administrativt skäl. För det andra är kommissionen, när den ställs inför allvarliga svårigheter, skyldig att inleda det formella förfarandet och har i detta hänseende inte någon

befogenhet att göra en skönsmässig bedömning. Även om kommissionens befogenhet är begränsad när det gäller beslutet att inleda detta förfarande, åtnjuter den dock ett visst utrymme att vidta en skönsmässig bedömning när den sammanställer och granskar omständigheterna i det enskilda fallet för att avgöra om dessa ger upphov till allvarliga svårigheter. Enligt syftet med artikel 93.3 i fördraget och skyldigheten att iaktta god förvaltningssed, kan kommissionen inleda en dialog med den anmälade staten eller tredje man för att övervinna allvarliga svårigheter som eventuellt kan uppkomma under det inledande förfarandet. För det tredje skall uttrycket allvarliga svårigheter fastställas objektivt. Förekomsten av sådana svårigheter skall sökas med utgångspunkt i såväl omständigheterna som ligger till grund för antagandet av den omtvistade rättsakten som i dess innehåll, genom att, på ett objektivt sätt, jämföra beslutets syfte med de upplysningar som kommissionen har tillgång till då den avgör frågan om det omtvistade stödet är förenligt med den gemensamma marknaden. Härav följer att det ligger i sakens natur att den rättsliga prövning som gemenskapsdomstolen vidtar för att fastställa huruvida allvarliga svårigheter föreligger går utöver fastställandet av en uppenbart oriktig bedömning.

(se punkterna 42—45 och 47)

2. För att stöd till företag i svårigheter skall förklaras vara förenliga med artikel 92.3 c i fördraget (nu artikel 87.3 c EG i ändrad lydelse) skall de vara kopplade till en omstruktureringsplan som minskar eller medför en omläggning av verksamheten. Om kommissionen inte avser att göra några invändningar mot det planerade stödet utan att inleda det formella förfarandet, måste den nödvändigtvis kunna bedöma omstruktureringsplanens förmåga att återställa företagets långfristiga lönsamhet inom en rimlig tid och på grundval av realistiska antaganden om de framtida villkoren för verksamheten.

(se punkterna 70 och 71)

3. Den omständigheten att den första granskningen enligt artikel 93.3 i fördraget (nu artikel 88.3 EG) tar avsevärt mycket längre tid än normalt kan, tillsammans med andra omständigheter, leda till slutsatsen att kommissionen har stött på allvarliga svårigheter vid bedömningen och att den därför borde ha inlett ett förfarande enligt artikel 93.2 i fördraget.

I synnerhet kan en förlängning av förfarandet som beror på den berörda medlemsstatens ovilja att tillhandahålla kommissionen den information

som behövs, trots upprepade förfrågningar, till sin natur utgöra ett indicium på att det föreligger allvarliga svårigheter, utan att kommissionen kan göra gällande att den stat som anmäler stödet är ansvarig för denna situation. Att tillåta en sådan möjlighet skulle nämligen medföra att berörda tredje parter berövas det processrättsliga skydd som de tillerkänns enligt artikel 93.2 i fördraget, vilket medför dels att kommissionen kan grunda sig på

det beteende eller den försummelse som den stat som anmäler stöd kan tillskrivas för att kringgå artikel 93.3 i fördraget, som ålägger kommissionen att inleda det formella förfarandet, dels att medlemsstaten kan undandra sig sin skyldighet att samarbeta.

(se punkterna 93, 98 och 100)